

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус виробничої практики
Виробнича практика

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету історії та
міжнародних відносин
Ольга МАКЛЮК

2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

підготовки бакалавра
денної форми здобуття освіти
освітньо-професійна програма Міжнародні відносини
спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
галузі знань 29 Міжнародні відносини

КЕРІВНИК ПРАКТИКИ: Черкасов Станіслав Сергійович, к.і.н., доцент кафедри
всесвітньої історії та міжнародних відносин

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри всесвітньої
історії та міжнародних відносин

Протокол № 1 від "28" серпня 2025 р.
Завідувач кафедри всесвітньої історії
та міжнародних відносин

 Станіслав ЧЕРКАСОВ

Погоджено
Гарант освітньо-професійної
програми

 Станіслав ЧЕРКАСОВ

2025 рік

Зв'язок з викладачем:

E-mail: stancherkasov@gmail.com

Телефон: 0975152263

Кафедра: всесвітньої історії та міжнародних відносин, ауд. 304 V навчального корпусу

Платформи для проведення занять:

Zoom – 8546420115 пароль 777

Google meet – meet.google.com/rnt-zpnd-auk

1. Опис навчальної дисципліни

Виробнича практика (експертно-аналітична) готує здобувачів до розв'язання комплексних експертно-аналітичних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики та регіонального розвитку в умовах реального виробничого процесу та мінливості зовнішнього середовища.

Під час проходження практики студенти повинні оволодіти навичками застосування сучасного інструментарію експерта-міжнародника для аналізу актуальних проблем у сфері міжнародної взаємодії. Особлива увага приділяється здатності здобувачів самостійно формулювати науково обґрунтовані рекомендації, презентувати результати досліджень та виконувати виробничі завдання, суворо дотримуючись принципів професійної етики та гуманітарних цінностей.

Матеріали, зібрані студентами під час виконання індивідуальних завдань, можуть бути використані для підготовки тез доповідей на студентських конференціях, при написанні статей, курсових робіт та проєктів.

Пререквізити:

ППС 6 Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах та прогнозування глобальних процесів

ППС 9 Конфліктологія та теорія переговорів

ППС 12 Англійська мова професійного спрямування (7 семестр)

ППС 13 Теорія та практика перекладу (7 семестр)

ППОП 5 Національна безпека України

ППОП 6 PR-інструменти в міжнародних відносинах

ППОП 8 Навчальна практика (6 семестр)

Постреквізити:

ППС 11 Міжнародні організації

ППС 14 Курсова робота (8 семестр)

Паспорт навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти, спеціальність, освітня програма	Кількість тижнів та кредитів	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Рівень вищої освіти: <i>бакалаврський</i> Спеціальність: <i>291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</i> Освітня програма: <i>Міжнародні відносини</i>	2 тижня / 3 кредити	Рік підготовки:	
		4-й	–
		Семестр:	
		7-й	–
		Вид контролю:	

	залік
--	-------

2. У результаті проходження практики здобувачі набувають таких

- компетентностей:

Шифр	Перелік компетентностей	Методи навчання
ЗК 3	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Метод професійного спостереження, аналіз документів
ЗК 4	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Кейс-метод, метод експертного інтерв'ю
ЗК 5	Здатність працювати в міжнародному контексті.	Метод моделювання міжнародних переговорів (role-play simulation), метод міжкультурної комунікації, метод експертної взаємодії
ЗК 6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	Метод дизайн-мислення, проєктне навчання
ЗК 7	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Практичний метод (виконання професійних завдань), кейс-метод (аналіз практичних ситуацій), метод виконання аналітичних завдань
ЗК8.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Метод інформаційного пошуку, контент-аналіз, підготовка аналітичних звітів
ЗК9.	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології	Метод проблемного навчання, «круглий стіл», взаємне оцінювання студентами результатів роботи один одного, метод рефлексії
ЗК 10	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	Аналіз етичних ситуацій, моделювання професійних ситуацій, метод рефлексії та самооцінювання аналіз антикорупційних практик
ЗК11.	Здатність спілкуватися іноземною мовою.	Метод міждисциплінарного аналізу, підготовка аналітичних звітів, кейс-метод
ЗК12.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Кейс-метод, метод ситуаційного моделювання, метод стратегічного аналізу
ЗК13.	Здатність бути критичним і самокритичним.	Метод міждисциплінарного аналізу, підготовка аналітичних звітів
ЗК14.	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.	Метод практичної комунікації, підготовка інформаційних матеріалів, метод міжкультурної комунікації, аналіз міжнародних інформаційних потоків
СК 1	Здатність виокремлювати ознаки та	Метод міжвідомчої та

	тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.	міжнародної комунікації, рефлексія та самооцінювання стратегічної діяльності для підвищення ефективності професійної діяльності, підготовка стратегічних аналітичних матеріалів, кейс-метод
СК 2.	Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.	Метод міждисциплінарного аналізу, підготовка аналітичних звітів, кейс-метод
СК4.	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.	Кейс-метод, метод ситуаційного моделювання, метод стратегічного аналізу
СК5.	Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.	Метод міждисциплінарного аналізу, підготовка аналітичних звітів
СК6.	Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).	Метод міждисциплінарного аналізу, підготовка аналітичних звітів, кейс-метод
СК8.	Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.	Кейс-метод, метод ситуаційного моделювання, метод стратегічного аналізу
СК 9	Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем	Метод міждисциплінарного аналізу, підготовка аналітичних звітів
СК10.	Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.	Метод практичної комунікації, підготовка інформаційних матеріалів, метод міжкультурної комунікації, аналіз міжнародних інформаційних потоків
СК11.	Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.	Метод міждисциплінарного аналізу, підготовка аналітичних звітів, кейс-метод
СК12.	Здатність до здійснення комунікації та інформаційноаналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин	Кейс-метод, метод ситуаційного моделювання, метод стратегічного аналізу

	(українською та іноземними мовами).	
СК13.	Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини	Метод міждисциплінарного аналізу, підготовка аналітичних звітів, кейс-метод
СК15.	Здатність здійснювати аналіз та стратегування зовнішніх зносин регіону, прогнозувати вплив міжнародного середовища на процеси повоєнного регіонального відновлення та забезпечувати ефективну співпрацю з іноземними партнерами, міжнародними організаціями та донорами	Кейс-метод, метод ситуаційного моделювання, метод стратегічного аналізу

- **результатів навчання:**

Шифр	Перелік програмних результатів	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
РН02.	Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.	Комплексний аналіз міжнародних процесів, міждисциплінарний аналіз, аналіз міжнародних інформаційних потоків, кейс-метод	Форми оцінювання: усні співбесіди з керівником практики для перевірки системного розуміння міжнародних процесів Методи оцінювання: спостереження, усна співбесіда, аналіз виконаних завдань
РН03.	Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	Аналіз міжнародних інформаційних ресурсів, підготовка аналітичних матеріалів, робота з міжнародними статистичними та інформаційними базами	Форми оцінювання: усні співбесіди з керівником практики для перевірки системного розуміння міжнародних процесів Методи оцінювання: спостереження, усна співбесіда, аналіз виконаних завдань
РН04.	Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої	Кейс-методи, стратегічний	Форми оцінювання:

	політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.	аналіз, підготовка аналітичних доповідей, проблемне навчання	аналітичні звіти та інформаційні довідки за матеріалами практики; підготовка презентацій підсумками дослідження міжнародних подій Методи оцінювання: аналіз виконаних аналітичних матеріалів, щоденник практиканта, спостереження керівника практики
PH05.	Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.	Практична комунікація, міжкультурна комунікація, дискусії та презентації, рефлексія та самооцінювання комунікаційної діяльності	Форми оцінювання: кейсові завдання (аналіз конкретних міжнародних або регіональних ситуацій); проєктні роботи з розробки аналітичних матеріалів; аналітичні доповіді перед комісією по захисту звіту з практики Методи оцінювання: кейс-аналіз, презентація результатів, спостереження
PH06.	Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.	Стратегічний аналіз, прогнозування та моделювання сценаріїв, кейс-	Форми оцінювання: презентації та публічні виступи українською та

		методи стратегічного планування, міжвідомча міжнародна комунікація, підготовка стратегічних аналітичних матеріалів	іноземними мовами; письмовий переклад документів аналітичних матеріалів; участь у дискусіях та круглих столах з оцінкою аргументації та культури комунікації Методи оцінювання: пряме спостереження, оцінка презентацій та дебатів
PH07.	Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.	Стратегічний аналіз, прогнозування та моделювання сценаріїв, кейс-методи стратегічного планування, міжвідомча міжнародна комунікація, підготовка стратегічних аналітичних матеріалів	Форми оцінювання: презентації та публічні виступи українською та іноземними мовами; письмовий переклад документів аналітичних матеріалів; участь у дискусіях та круглих столах з оцінкою аргументації та культури комунікації Методи оцінювання: пряме спостереження, оцінка презентацій та дебатів
PH08.	Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав,	Кейс-методи, міжвідомча міжнародна комунікація,	Форми оцінювання: стратегічні проекти та плани

	регіональних систем, міжнародних комунікацій.	підготовка стратегічних аналітичних матеріалів	розвитку зовнішніх зносин регіону; моделювання сценаріїв міжнародного впливу на регіон; презентація стратегічних рішень перед керівником практики Методи оцінювання: аналіз кейсів, спостереження за виконанням практичних завдань
PH09.	Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.	Стратегічний аналіз, прогнозування та моделювання сценаріїв, кейс-методи стратегічного планування, міжвідомча та міжнародна комунікація, підготовка стратегічних аналітичних матеріалів	Форми оцінювання: проекти та плани розвитку зовнішніх зносин регіону; моделювання сценаріїв міжнародного впливу на регіон; презентація стратегічних рішень перед керівником практики Методи оцінювання: оцінка стратегічних проектів та сценаріїв, спостереження за презентаціями
PH10.	Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.	Практична комунікація, міжкультурна комунікація, дискусії та презентації, рефлексія та	Форми оцінювання: аналітичні звіти та інформаційні довідки за матеріалами практики;

		самооцінювання комунікаційної діяльності	підготовка презентацій підсумками дослідження міжнародних подій Методи оцінювання: аналіз виконаних аналітичних матеріалів, щоденник практиканта, спостереження керівника практики	3
PH11.	Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні матеріали.	Комплексний аналіз міжнародних процесів, міждисциплінарний аналіз, аналіз міжнародних інформаційних потоків, кейс-метод	Форми оцінювання: аналітичні звіти та інформаційні довідки за матеріалами практики; підготовка презентацій підсумками дослідження міжнародних подій Методи оцінювання: аналіз виконаних аналітичних матеріалів, щоденник практиканта, спостереження керівника практики	3
PH12.	Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проєктів.	Практична комунікація, міжкультурна комунікація, дискусії та презентації, рефлексія та самооцінювання комунікаційної діяльності	Форми оцінювання: аналітичні звіти та інформаційні довідки за матеріалами практики; підготовка презентацій підсумками дослідження	3

			міжнародних подій Методи оцінювання: аналіз виконаних аналітичних матеріалів, щоденник практиканта, спостереження керівника практики
PH13.	Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхні точки зору.	Стратегічний аналіз, прогнозування та моделювання сценаріїв, кейс-методи стратегічного планування, міжвідомча та міжнародна комунікація, підготовка стратегічних аналітичних матеріалів	Форми оцінювання: аналітичні звіти та інформаційні довідки за матеріалами практики; підготовка презентацій підсумками дослідження міжнародних подій Методи оцінювання: аналіз виконаних аналітичних матеріалів, щоденник практиканта, спостереження керівника практики 3
PH14.	Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.	Аналіз міжнародних інформаційних ресурсів, підготовка аналітичних матеріалів, робота з міжнародними статистичними та інформаційними базами	Форми оцінювання: аналітичні звіти та інформаційні довідки за матеріалами практики; підготовка презентацій підсумками дослідження міжнародних подій Методи оцінювання: 3

			аналіз виконаних аналітичних матеріалів, щоденник практиканта, спостереження керівника практики
PH15.	Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.	Аналіз нормативно-правових актів, міждисциплінарний аналіз, проблемне навчання	Форми оцінювання: аналітичні звіти та інформаційні довідки за матеріалами практики; підготовка презентацій 3 підсумками дослідження міжнародних подій Методи оцінювання: аналіз виконаних аналітичних матеріалів, щоденник практиканта, спостереження керівника практики
PH16.	Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.	Комплексний аналіз міжнародних процесів, міждисциплінарний аналіз, аналіз міжнародних інформаційних потоків, кейс-метод	Форми оцінювання: аналітичні звіти та інформаційні довідки за матеріалами практики; підготовка презентацій 3 підсумками дослідження міжнародних подій Методи оцінювання: аналіз виконаних аналітичних матеріалів, щоденник

			практиканта, спостереження керівника практики
PH17.	Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів	Практична комунікація, міжкультурна комунікація, дискусії та презентації, рефлексія та самооцінювання комунікаційної діяльності	Форми оцінювання: аналітичні звіти та інформаційні довідки та матеріалами практики; підготовка презентацій підсумками дослідження міжнародних подій Методи оцінювання: аналіз виконаних аналітичних матеріалів, щоденник практиканта, спостереження керівника практики
PH20.	Здійснювати стратегування зовнішніх зносин регіону, прогнозувати вплив міжнародного середовища на процеси повоєнного регіонального відновлення та забезпечувати ефективну співпрацю з іноземними партнерами, міжнародними організаціями та донорами.	Стратегічний аналіз, прогнозування та моделювання сценаріїв, кейс-методи стратегічного планування, міжвідомча та міжнародна комунікація, підготовка стратегічних аналітичних матеріалів	Форми оцінювання: аналітичні звіти та інформаційні довідки та матеріалами практики; підготовка презентацій підсумками дослідження міжнародних подій Методи оцінювання: аналіз виконаних аналітичних матеріалів, щоденник практиканта, спостереження керівника практики

3. Зміст практики

Практика організовується деканатом спільно з кафедрою всесвітньої історії та міжнародних відносин. Керівник практики забезпечує організацію, проведення та оцінку результатів практики. Проходження практики відбувається у групах, які направляються в установи, що мають усі необхідні умови для її проведення. На період практики в кожній групі призначається староста.

Мета практики полягає у набутті студентами/студентками необхідних практичних навичок з експертно-аналітичної діяльності у сфері зовнішніх зносин для подальшої роботи за спеціальністю міжнародні відносини.

Завдання практики:

- Збір та систематизація інформації: оволодіння методами пошуку та критичного відбору актуальної інформації щодо стану міжнародних відносин, діяльності організацій, які підтримують зв'язки з міжнародними партнерами, із використанням офіційних джерел та спеціалізованих баз даних.
- Моніторинг зовнішньополітичного середовища: здійснення оперативного моніторингу подій у сфері зовнішніх зносин та виявлення ключових трендів, що впливають на реалізацію інтересів суб'єктів міжнародних відносин.
- Застосування аналітичного інструментарію: використання сучасних політологічних, економічних та правових теорій, а також методів прикладного аналізу (SWOT-аналіз, PEST-аналіз, побудова сценаріїв тощо) для оцінки міжнародних ситуацій та процесів, а також розбудови міжнародних контактів у цьому контексті.
- Підготовка експертних матеріалів: набуття навичок написання професійних документів експертно-аналітичного характеру: аналітичних записок, політичних довідок, прогнозних звітів та проектів рекомендацій.
- Експертиза міжнародних комунікацій: аналіз ефективності стратегій зовнішніх комунікацій та інформаційної політики організацій/підприємств/відомств у міжнародному просторі.
- Оцінка ризиків та розробка рекомендацій: ідентифікація потенційних викликів і ризиків у сфері зовнішніх зносин та формулювання науково обґрунтованих пропозицій щодо їх нівелювання або розв'язання практичних проблем професійної діяльності.
- Апробація результатів аналізу: підготовка матеріалів на основі проведених досліджень для їх подальшого використання в науковій роботі, курсових чи кваліфікаційних проектах, а також для виступів на конференціях.

По завершенню практики здобувачі повинні вміти:

- Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.
- Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.
- Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.
- Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.

- Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні матеріали.
- Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проєктів.
- Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхні точки зору.
- Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.
- Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.
- Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.
- Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів
- Здійснювати стратегування зовнішніх зносин регіону, прогнозувати вплив міжнародного середовища на процеси повоєнного регіонального відновлення та забезпечувати ефективну співпрацю з іноземними партнерами, міжнародними організаціями та донорами.

Базами практики є Управління зовнішніх зносин та зовнішньоекономічної діяльності Запорізької обласної державної адміністрації; Почесне Консульство Республіки Болгарія у Запорізькій області; Почесне Консульство Латвійської Республіки у м.Запоріжжя; Аналітичний центр Балканських досліджень; Міжнародний Центр «Мазаль Тов»; Запорізьке обласне товариство болгарської культури; Запорізьке обласне товариство дослідників історії і культури Центральної та Східної Європи; Спілка поляків Запоріжжя «Полонія».

Змістовно виробнича практика передбачає ознайомлення студентів із діяльністю установ та організацій, що здійснюють міжнародну діяльність, а також виконання практичних виробничих завдань, спрямованих на формування навичок експертно-аналітичного аналізу у сфері міжнародних відносин.

Практична діяльність студентів на базі практики включає:

Етап 1. Інституційне знайомство з базою практики та її міжнародними контактами

1. Ознайомлення з нормативним фундаментом: вивчення положень, статуту та регламентів установи, що визначають її повноваження у сфері зовнішніх зносин.
2. Аналіз організаційної структури: дослідження функцій профільних підрозділів (відділів міжнародних зв'язків, протоколу, аналітичних департаментів).
3. Інструктаж та етика: проходження інструктажу з безпеки, ознайомлення з правилами внутрішнього розпорядку та нормами професійної етики фахівця-міжнародника на робочому місці.

Етап 2. Операційна включеність у роботу з міжнародними партнерами

1. Протокольне забезпечення: участь у підготовці та супроводі зустрічей з представниками іноземних держав, міжнародних організацій чи фондів.
2. Комунікаційна підтримка: ведення ділового листування з іноземними партнерами, допомога в перекладі офіційних документів та підготовка проєктів меморандумів про співпрацю.

3. Супровід міжнародної діяльності: залучення до роботи над поточними міжнародними грантами, програмами технічної допомоги або культурно-гуманітарними проектами бази практики.

Етап 3. Експертно-аналітична діяльність

1. Моніторинг глобального контексту: систематичний збір даних про зовнішньополітичні та економічні події, що впливають на профільну діяльність установи.
2. Підготовка аналітичних продуктів: складання аналітичних довідок, експертних висновків та профілей іноземних партнерів.
3. Аналіз ризиків: виявлення потенційних бар'єрів у міжнародній співпраці та підготовка пропозицій щодо їх нівелювання.

Етап 4. Стратегування зовнішніх зносин регіону та ролі бази практики у їх розвитку

1. Моделювання регіонального розвитку: аналіз місця та ролі регіону (області/міста) у системі міжнародних відносин через призму діяльності бази практики.
2. Стратегування зовнішніх зносин регіону, прогнозування впливу міжнародного середовища на процеси повоєнного регіонального відновлення та забезпечення ефективної співпраці з іноземними партнерами, міжнародними організаціями та донорами.
3. Розробка стратегічних рекомендацій: участь у формуванні пропозицій до стратегій розвитку міжнародного співробітництва, планів залучення інвестицій та програм публічної дипломатії.

4. Заходи під час практики

1. Настановча конференція у перший день практики. Інструктаж з техніки безпеки та правил внутрішнього розпорядку установи.

2. Ознайомлення з структурою бази практики, основними напрямками діяльності, нормативно-правовими документами, вибір індивідуальних завдань, складання індивідуального плану практики.

3. Виконання завдань та настанов керівника практики від університету, керівника практики від бази практики.

4. Участь у круглих столах або фахових дискусіях.

5. Виконання індивідуальних завдань, підготовка аналітичних матеріалів, записок, інформаційних довідок, оглядів міжнародних подій та матеріалів щодо діяльності бази практики.

6. Підготовка звітної документації з практики.

7. Захист звіту з проходження практики.

8. Проведення підсумкової конференції по завершенню практики.

5. Графік проходження практики

№ з/п	Види робіт, завдання	Місце проведення практики
1	Настановча конференція	Платформа ZOOM
2	Ознайомлення з структурою бази практики, основними напрямками діяльності, нормативно-правовими документами, вибір індивідуальних завдань, складання індивідуального плану практики	Бази практики
3	Виконання завдань та настанов керівника практики від університету, керівника практики від бази практики	Бази практики, навчальна лабораторія з міжнародних відносин,

		суспільних комунікацій та регіональних студій
4	Участь у круглих столах або фахових дискусіях	Бази практики
5	Виконання індивідуальних завдань, підготовка аналітичних матеріалів, записок, інформаційних довідок, оглядів міжнародних подій та матеріалів щодо діяльності бази практики	Бази практики
6	Підготовка звітної документації з практики	Бази практики
7	Захист звіту з проходження практики	Платформа ZOOM
8	Підсумкова конференція	Платформа ZOOM
Zoom – 8546420115 пароль 777 Google meet – meet.google.com/rnt-zpnd-auk		

6. Методичні рекомендації

Методичним забезпеченням практики є:

- Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти ЗНУ;
- Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в ЗНУ;
- Методичні рекомендації та матеріали до проходження практики для студентів напряму підготовки на сторінці СЗН Moodle ЗНУ.

З метою організованого та успішного проходження практики студенти мають дотримуватися настанов керівника практики.

На настановчій конференції студент має прослухати інструктаж з охорони праці та техніки безпеки та дотримуватися правил техніки безпеки на базі практики.

На базі практики студент має дотримуватися трудового розпорядку установи.

Студенти щотижня особисто звітують перед керівником практики під час консультацій про виконану роботу.

Індивідуальні завдання мають виконуватися з дотриманням усіх норм академічної доброчесності, прийнятих у Запорізькому національному університеті.

Студент несе повну відповідальність за виконану роботу, вчасно здає звітну документацію.

Керівник практики від установи зобов'язаний:

- забезпечити студентів необхідною для проходження практики інформацією;
- сприяти дотримання студентами графіку та виконанню завдань програми практики, консультувати студентів;
- вживати необхідні виховні та адміністративні заходи щодо студентів, які порушують правила внутрішнього трудового розпорядку установи та повідомляти про це керівника практики від ЗНУ;
- надати відгук у щоденнику про результати проходження практики і попередню оцінку.

7. Види і зміст контрольних заходів

Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
1	2	3	4
Поточний контроль			
<i>Робота студента на базі практики</i>	Виконання практичних завдань	20-18 балів – студент повністю та якісно виконав завдання; систематично	20

	<p>та настанов керівника практики від університету, керівника практики від бази практики Участь у круглих столах або фахових дискусіях Участь у колоквіумах з аналізу проходження практики</p>	<p>дотримувався настанов керівників практики; проявляв ініціативність, творчий підхід, високий рівень самостійності; активно брав участь у круглих столах, дискусіях; аргументовано виступав під час колоквіумів, демонстрував глибоке розуміння завдань практики; продемонстрував сформованість професійних компетентностей 17-14 балів – студент виконав основні практичні завдання, незначні недоліки не впливають на загальний результат; дотримувався рекомендацій керівників; брав участь у наукових заходах, але без активної ініціативи; під час колоквіумів відповідав впевнено, але не завжди аргументовано; продемонстрував достатній рівень професійної підготовки. 13-9 балів – студент виконав завдання частково або з методичними помилками; потребував постійних консультацій керівників; епізодично брав участь в обговореннях; під час колоквіумів давав неповні відповіді; рівень сформованості компетентностей – середній. 8-5 балів – студент виконав лише частину завдань або формально; часто порушував вимоги керівників; майже не брав участі у інформаційних заходах; під час колоквіумів виявив слабе розуміння змісту практики; продемонстрував низький рівень професійної підготовки. 4-1 бал – студент не виконав більшість завдань практики; ігнорував настанови керівників; не брав участі у заходах; не був присутній на колоквіумах; не продемонстрував сформованості професійних компетентностей.</p>	
<p><i>Індивідуальні завдання</i></p>	<p>Підготовка аналітичних матеріалів</p>	<p>20-18 балів – індивідуальне завдання повністю відповідає профілю бази практики; завдання виконано у повному обсязі, з дотриманням методичних вимог; продемонстровано глибокий аналіз опрацьованих матеріалів; робота містить власні узагальнення, висновки; студент працював самостійно,</p>	<p>20</p>

		<p>ініціативно, звертався до додаткових ресурсів; вільно оперує фаховою термінологією; робота логічно структурована, оформлена відповідно до вимог.</p> <p>17-14 балів – завдання загалом відповідає профілю бази практики; виконано всі основні пункти, однак є окремі незначні недоліки; аналіз матеріалу достатній, але без глибоких узагальнень; студент працював переважно самостійно, іноді потребував консультацій; правильно використовує термінологію, але не завжди доречно; оформлення відповідає вимогам, можливі дрібні помилки;</p> <p>13-9 балів – завдання виконано частково або з відхиленням від профілю бази практики; аналіз поверхневий, переважає описовий виклад; значною мірою користувався підказками керівника; фахова термінологія використовується обмежено або неточно; робота недостатньо структурована;</p> <p>8-5 балів – завдання виконано формально, без урахування специфіки бази практики; значна частина вимог не виконана; відсутній аналіз, матеріал подано фрагментарно; студент не виявляв самостійності; термінологія застосовується неправильно; робота має численні логічні та змістові помилки;</p> <p>4-1 бал – індивідуальне завдання не виконано або виконано формально; робота не відповідає темі та профілю бази практики; відсутній аналіз та висновки; студент не орієнтується у власному матеріалі; не володіє фаховою термінологією</p>	
Характеристика від бази практики	Відгук керівника від бази практики у щоденнику практики	20 балів – студент сумлінно та в повному обсязі виконував усі завдання, визначені програмою практики та індивідуальним планом; проявляв високий рівень самостійності, ініціативності та відповідальності; дотримувався правил внутрішнього розпорядку, техніки безпеки, етичних норм; демонстрував ґрунтовні фахові знання, коректно використовував	20

		<p>термінологію; активно взаємодіяв з працівниками установи, ефективно працював у команді; своєчасно виконував завдання, якісно реагував на зауваження та рекомендації; виявляв інтерес до діяльності установи, брав участь у заходах бази практики;</p> <p>15 балів – студент виконав основні завдання практики, допущено незначні недоліки; працював відповідально, але ініціативність проявляв епізодично; загалом дотримувався дисципліни та правил внутрішнього розпорядку; володіє базовими професійними навичками; потребував консультацій керівника, але адекватно сприймав рекомендації; комунікація з колективом – достатнього рівня;</p> <p>10 балів – студент виконував завдання частково або з помітними зауваженнями; потребував постійного контролю з боку керівника; проявляв недостатню ініціативність; допускав помилки у виконанні завдань; рівень дисципліни – нестабільний; фахові знання поверхневі;</p> <p>5 балів – студент виконав лише окремі елементи програми практики; не виявляв зацікавленості у роботі; систематично потребував підказок; порушував правила внутрішнього розпорядку або дисципліну; мав труднощі з професійною термінологією; не реагував належним чином на зауваження керівника;</p> <p>1 бал – студент не виконував завдання практики або виконував формально; проявляв безвідповідальність; ігнорував рекомендації керівника; систематично порушував дисципліну; не продемонстрував фахових знань та навичок; не зацікавлений у результатах практики.</p>	
Усього за поточний контроль			60
Підсумковий контроль			
<i>Оформлення звіту</i>	Рукопис	15-13 балів – оформлений відповідно до вимог (структура, обсяг, шрифт, посилання, додатки); містить усі	15

		<p>обов'язкові розділи; повно і змістовно відображає діяльність студента під час практики; продемонстровано аналітичний підхід, самостійні узагальнення; коректно використано фахову термінологію; наявні посилання на джерела, документи, матеріали установи; висновки логічні, обґрунтовані, відповідають меті практики; текст грамотний, науковий стиль викладу;</p> <p>12-8 балів – загалом відповідає вимогам оформлення (незначні помилки); наявні всі розділи, але окремі подані поверхнево; завдання практики описані, але аналіз недостатньо глибокий; використання термінології переважно коректне; висновки логічні, але не повністю аргументовані; присутні стилістичні або граматичні помилки;</p> <p>7-5 балів – структура порушена або відсутні окремі розділи; опис діяльності фрагментарний; переважає опис без аналізу; термінологія використовується неточно; слабкі узагальнення; значна кількість мовних помилок; оформлення не відповідає вимогам;</p> <p>4-1 бал – не відповідає вимогам щодо структури та змісту; відсутній опис реальної діяльності; матеріал формальний або списаний; відсутні висновки або вони не по темі; численні помилки; не підтверджує проходження практики.</p>	
Оформлення щоденника практики	Рукопис	<p>5 балів – ведеться щоденно та систематично без пропусків; містить детальний опис виконаних завдань, використаних методів, отриманих результатів; наявні аналітичні записи (самооцінка, труднощі, висновки); відображає формування професійних компетентностей; використовується коректна фахова термінологія; оформлений відповідно до вимог, грамотно; наявні всі підписи керівників, печатки;</p> <p>4 бали – ведеться регулярно, але окремі записи короткі або поверхневі; описані основні види діяльності; аналітичні елементи присутні, але недостатньо</p>	5

		<p>розгорнуті; незначні помилки в оформленні; термінологія загалом коректна; наявні підписи керівників та печатки;</p> <p>3 бали – ведеться нерегулярно, є пропуски; записи формальні, переважно описові; відсутній глибокий аналіз діяльності; нечітко сформульовані завдання; наявні мовні помилки; оформлення частково не відповідає вимогам;</p> <p>2 бали – заповнений частково або заднім числом; записи шаблонні; не відображає реальної діяльності; відсутні аналітичні елементи; суттєві порушення вимог до оформлення;</p> <p>1 бал – фактично відсутній або не заповнений; не містить інформації про виконання завдань; відсутні підписи керівників; не підтверджує проходження практики</p>	
<p>Захист звіту з практики</p>	<p>Захист</p>	<p>20-18 балів – студент чітко, логічно та структуровано презентує результати практики; демонструє глибоке розуміння завдань, мети та специфіки бази практики; аргументовано аналізує власну діяльність, формулює обґрунтовані висновки; вільно оперує фаховою термінологією; дає вичерпні, коректні відповіді на всі запитання комісії; виявляє самостійність мислення, здатність до рефлексії; дотримується регламенту виступу; презентує матеріал упевнено, переконливо, з елементами публічної риторики;</p> <p>17-14 балів – послідовно викладає зміст звіту; загалом розуміє мету та завдання практики; висновки логічні, але не завжди достатньо аргументовані; використовує фахову термінологію з незначними неточностями; відповіді на запитання правильні, але не повністю розгорнуті; незначні порушення регламенту;</p> <p>13-9 балів – виступ має фрагментарний або описовий характер; поверхнево орієнтується у власному звіті; відповіді на запитання частково правильні; труднощі у використанні термінології;</p>	

		<p>висновки загальні, без глибокого аналізу; невпевнена подача матеріалу; 8-5 балів – студент не може чітко пояснити зміст виконаної роботи; відповіді неточні або неповні; демонструє слабе розуміння завдань практики; суттєві помилки у термінах; відсутня логіка викладу; порушує регламент; 4-1 бал – студент не володіє матеріалом звіту; не може відповісти на запитання комісії; плутається у фактах; не розуміє мети практики; виступ формальний або відсутній; не підтверджує реальне проходження практики</p>	
Усього за підсумковий контроль			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FХ	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

8. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література:

1. Alcaro R., Bargues P. Conflict Management and the Future of EU Foreign and Security Policy: Relational Power Europe. London : Routledge, 2025. 140 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi84/0064630.pdf>.
2. Beckman L. The Boundaries Of Democracy : A Theory of Inclusion. London : Routledge, 2023. 158 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi69/0050746.pdf>.
3. Bothell L. J. Business Technology Essentials. Seattle, 2023. 732 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi77/0057200.pdf>.
4. Carrera S., Colombi D. Irregularising Human Mobility: EU Migration Policies and the European Commission's Role. Cham : Springer, 2025. 91 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi84/0064634.pdf>.
5. Chong A. The International Politics of Communication: Representing Community in a Globalizing World. Ann Arbor : University of Michigan Press, 2025. 440 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi84/0064616.pdf>.

6. Clerc L. Cultural Diplomacy in Cold War: Finland Identity, Geopolitics and the Welfare State. Cham : Palgrave Macmillan, 2023. 258 p.
URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi69/0050476.pdf>.
7. Comparative Politics: A Practical Guide for a Globalizing World / written and edited by H. Oberle. Colorado Mesa University, 2024. 348 p.
URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi84/0064604.pdf>.
8. Consensus or Conflict?: China and Globalization in the 21st Century / H. Wang, A. Michie (eds.). Cham : Palgrave Macmillan, 2021. 404 p.
URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi64/0047720.pdf>.
9. Designing Science Presentations: A Visual Guide to Figures, Papers, Slides, Posters, and More. 2nd ed. London : Academic Press, 2021. 358 p.
URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0051369/>.
10. Di P. R., Raponi S., Caprolu M., Cresci S. New Dimensions of Information Warfare. Cham : Springer, 2021. 251 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi69/0050795.pdf>.
11. Digital Entrepreneurship: Impact on Business and Society / M. Soltanifar, M. Hughes, L. Gocke (eds.). Cham : Springer, 2021. 327 p.
URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi63/0047174.pdf>.
12. Digital Methods in the Humanities: Challenges, Ideas, Perspectives / S. Schwandt (ed.). Bielefeld : University Press, 2021. 310 p.
URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi69/0050477.pdf>.
13. Digital Writing Technologies in Higher Education: Theory, Research, and Practice / O. Kruse, C. Rapp, C. M. Anson [et al.] (eds.). Cham : Springer, 2023. 526 p.
URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi75/0055747.pdf>.
14. Dlakavu A. Great Powers and the Survival of the Liberal International Order: Four Scenarios. Cape Town : AOSIS Publishing, 2025. 228 p.
URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi84/0064636.pdf>.
15. EU Foreign Policy in a Fragmenting International Order / O. Costa, E. Soler i Lecha, M. C. Vlaskamp (eds.). Cham : Palgrave Macmillan, 2025. 292 p.
URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi84/0064620.pdf>.
16. Ewing R., Gruwell C. Critical Thinking in Academic Research. 2nd ed. Minnesota State Colleges and Universities, 2023. 208 p.
URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi75/0055838.pdf>.
17. Farag A. Essentials of Project Management. London : Fanshawe College Pressbooks, 2023. 258 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi75/0056022.pdf>.
18. Geissel B. The Future of Self-Governing, Thriving Democracies: Democratic Innovations By, With and For the People. London : Routledge, 2023. 252 p.
URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi69/0050751.pdf>.
19. Hammond M. How to Structure a Thesis, Report or Paper : A Guide for Students. London : Routledge, 2023. 121 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi68/0049831.pdf>.
20. Hars R. Research Skills Reader. 2025. 191 p.
URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi84/0064607.pdf>.
21. Henschke A., Miller S., Alexandra A., Walsh P. F., Bradbury R. The Ethics of National Security Intelligence Institutions: Theory and Applications. London : Routledge, 2024. 240 p.
URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi84/0064633.pdf>.
22. Human rights and public administration / editor and corrector: E. Kolarov. Ruse : Angel Kanchev University of Ruse, 2022. 143 p.
URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi67/0049173.pdf>.
23. International Organizations in Global Social Governance / edited by K. Martens, D. Niemann, A. Kaasch. Cham : Palgrave Macmillan, 2021. 353 p.
URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi65/0048025.pdf>.

24. Introduction to comparative government and politics / D. Bozonelos, J. Wendt, C. Lee [et al.]. 2022. 393 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi79/0059368.pdf>.
25. Kerzner H. Innovation project management: methods, case studies, and tools for managing innovation projects. 2nd ed. Hoboken : Wiley, 2023. 600 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi79/0058907.pdf>.
26. Koeppell D. Scientific Integrity and Research Ethics: An Approach from the Ethos of Science. Cham : Springer, 2021. 115 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi65/0048213.pdf>.
27. Krutz G., Waskiewicz S. American Government. 4th ed. Houston : OpenStax, 2025. 724 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi84/0064617.pdf>.
28. Kupiecki R., Bryjka F., Chlon T. International Disinformation: A Handbook for Analysis and. Leiden : Brill, 2025. 283 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi84/0064614.pdf>.
29. Luo Y., Shenkar O., Chi T. International Business. 4th ed. New York : Routledge, 2022. 748 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi68/0049824.pdf>.
30. Magalhaes P. T. The Legitimacy of Modern Democracy : A Study on the Political Thought of Max Weber, Carl Schmitt and Hans Kelsen. New York : Routledge, 2021. 207 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi69/0050740.pdf>.
31. Mahbubani K. The Asian 21st Century. Singapore : Springer, 2022. 270 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi69/0050676.pdf>.
32. Media and Propaganda in an Age of Disinformation / edited by N. Ribeiro, B. Zelizer. New York : Routledge, 2025. 205 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi84/0064632.pdf>.
33. Micinski N. R. Delegating Responsibility: International Cooperation on Migration in the European Union. Ann Arbor : University of Michigan Press, 2022. 232 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi69/0050728.pdf>.
34. Motherwell M. J., Liangzi S. A., Ramoo D., Yousef T. Introduction to Psychology: Moving Towards Diversity and Inclusion. Victoria, B.C. : BCcampus, 2024. 1193 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi83/0062412.pdf>.
35. National Security Intelligence and Ethics / edited by S. Miller, M. Regan, P. F. Walsh. London : Routledge, 2022. 303 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi74/0054543.pdf>.
36. Navigating the Professional World: A Guide to Business Etiquette / T. Wooldridge (ed.). Open Educational Resource, 2024. 80 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi84/0064279.pdf>.
37. Oktay S. Governing Abroad : Coalition Politics and Foreign Policy in Europe. Ann Arbor : University of Michigan Press, 2022. 237 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi69/0050730.pdf>.
38. Palmiano F. J. NGOs Mediating Peace: Promoting Inclusion in Myanmar's Nationwide Ceasefire Negotiations. Cham : Palgrave Macmillan, 2024. 218 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi77/0057394.pdf>.
39. Patterson D. Strategic Project Management for Human Resources. London : Fanshawe College Pressbooks, 2022. 376 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi75/0056028.pdf>.
40. Preparing for Hybrid Threats to Security: Collaborative Preparedness and Response / edited by O. J. Borch, T. Heier. London : Routledge, 2025. 292 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi84/0064631.pdf>.
41. Public International Law: A Multi-Perspective Approach / edited by S. Gonzalez Hauck, R. Kunz, M. Milas. London : Routledge, 2024. 693 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi84/0064410.pdf>.

42. Purzycki K. Professional Writing and Communications for Business. University of Wisconsin-Green Bay, 2025. 150 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi84/0064270.pdf>.
43. Ramet S. P., Stan L. East Central Europe Since 1989: Politics, Culture, and Society / foreword by S. Bianchini. London : Routledge, 2025. 388 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi84/0064625.pdf>.
44. Reaiche C. Project Management: A Strategic Approach. Townsville : James Cook University, 2022. 199 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi75/0056023.pdf>.
45. Revitalizing the United Nations: Making and Keeping the Peace / edited by T. Kanninen, J. Torpey. London : Routledge, 2026. 300 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi84/0064612.pdf>.
46. Rieker P., Giske M. T. European Actorness in a Shifting Geopolitical Order: European Strategic Autonomy Through Differentiated Integration. Cham : Palgrave Macmillan, 2024. 133 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi78/0057865.pdf>.
47. Rom M. C., Hidaka M., Walker R. B. Introduction to political science. Houston : OpenStax, 2022. 627 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi79/0059366.pdf>.
48. Routledge Handbook of International Cybersecurity / edited by E. Tikk, M. Kerttunen. London : Routledge, 2020. 402 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi69/0050781.pdf>.
49. Shapiro D., MacDonald D., Greenlaw S. A. Principles of economics. 3rd ed. Houston : OpenStax, 2022. 983 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi79/0058767.pdf>.
50. Stepka M. Identifying Security Logics in the EU Policy Discourse: The "Migration Crisis" and the EU. Cham : Springer, 2022. 204 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi69/0050687.pdf>.
51. Strategies for Effective Business Communication / A. Abel, S. Epps, V. Humphries [et al.]. Baton Rouge : LOUIS: The Louisiana Library Network, 2022. 495 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi75/0056018.pdf>.
52. Sustainability in International Business: Talent Management, Market Entry Strategies, Competitiveness / Anna Visvizi (ed.). Basel : MDPI, 2022. 288 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi68/0049719.pdf>.
53. The Hard Edge of Soft Power: Mega-Events, Geopolitics, and Making Nations Great Again / edited by S. D. Wolfe. Singapore : Palgrave Macmillan, 2025. 153 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi84/0064623.pdf>.
54. The New Global Economic Order / edited by L. Y. Ing, D. Rodrik. London : Routledge, 2026. 191 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi84/0064624.pdf>.
55. Traldi O. Political Beliefs: A Philosophical Introduction. New York : Routledge, 2024. 267 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi78/0058315.pdf>.
56. Transition and Opportunity: Strategies from Business Leaders on Making the Most of China's Future / H. Wang, L. Miao (eds.). Singapore : Springer, 2022. 243 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi68/0050216.pdf>.
57. Ukraine's Thorny Path to the EU: From "Integration without Membership" to "Integration through War" / M. Rabinovych, A. Pintsch (eds.). Cham : Palgrave Macmillan, 2025. 327 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi82/0062143.pdf>.
58. Understanding Globalization, Global Gaps, and Power Shifts in the 21st Century : CCG Global Dialogues / edited by H. Wang, L. Miao. Singapore : Palgrave Macmillan, 2022. 213 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi69/0050677.pdf>.
59. Wiatr J. J. Political Leadership Between Democracy and Authoritarianism: Comparative and Historical Perspectives. Opladen : Barbara Budrich, 2022. 203 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi69/0050748.pdf>.

60. Wiesner C. Politicisation, Democratisation and EU Identity : National EU Discourses in Germany and France. London : Routledge, 2024. 309 p.
URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi80/0060143.pdf>.
61. Women and Inequality in a Changing World: Exploring New Paradigms for Peace / edited by H. Mahmoudi, J. L. Parpart, K. Seaman. London : Routledge, 2024. 185 p.
URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi75/0056185.pdf>

Інформаційні ресурси:

Аналітичний центр балканських досліджень. URL :
<https://www.facebook.com/AnaliticBalkans>.

Європейський Союз. Official website. URL : <https://europa.eu>

Запорізька обласна державна адміністрація. Офіційний сайт. URL : <https://www.zoda.gov.ua/>

Інститут світової політики. Офіційний сайт. URL : <https://iwp.org.ua>

Міністерство закордонних справ України. Офіційний вебсайт. URL: <https://mfa.gov.ua>

Національний інститут стратегічних досліджень. Офіційний сайт. URL : <https://niss.gov.ua>

Організація Об'єднаних Націй. Official website. URL : <https://www.un.org>

Почесне Консульство Латвійської Республіки в м. Запоріжжі. URL :
<https://www.facebook.com/consulate.zp.ua/>.

Центр Разумкова. Офіційний сайт. URL : <https://razumkov.org.ua>

9. Регуляції і політики курсу

Пропуски годин практики.

Зміст практики передбачає обов'язкове відвідування бази практик у очному та/або дистанційному режимі у залежності від форм, визначених наказами і розпорядженнями ректора і деканату про організацію освітнього процесу. Пропущені години практики студенти відпрацьовують в межах терміну практики, про що звітують керівнику практики. Звітування про обсяги виконаних робіт і наявність відставання з виконанням завдань практики відбувається під час консультацій у дні визначені графіком або в інші дні за попереднім узгодженням з керівником. Відпрацювання завдань відбувається в індивідуальному порядку. Комунікація щодо часу консультацій відбувається через систему СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle) або електронну пошту. Консультації проходять у форматі онлайн-співбесід на платформі ZOOM або Google-Meet.

Політика академічної доброчесності

З метою формування відповідального ставлення до наукової діяльності та оприлюднення її результатів письмові роботи, що виконуються студентами під час проходження практики, можуть бути перевірені на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення, яке використовує ЗНУ, результати перевірки аналізуються викладачем під час оцінювання роботи. Роботи, в яких виявлено ознаки плагіату або інших форм академічної недоброчесності, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Використання комп'ютерів і телефонів під час практики Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час практики дозволяється виключно у науково-дослідних і навчальних цілях.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Процедура забезпечення якості визнання результатів неформального та інформального навчання є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти ЗНУ. Правила зарахування результатів навчання які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам) визначені у Положенні ЗНУ Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти (<https://surl.li/gachqj>).

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою:
https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається [Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://lnk.ua/9MVwgEpVz](https://lnk.ua/9MVwgEpVz).

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

Наукова бібліотека: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

Система ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>.
Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.
Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.